

Στο δρόμο για τις Τσάρες και τα Διπόταμα (Παρνασσός).

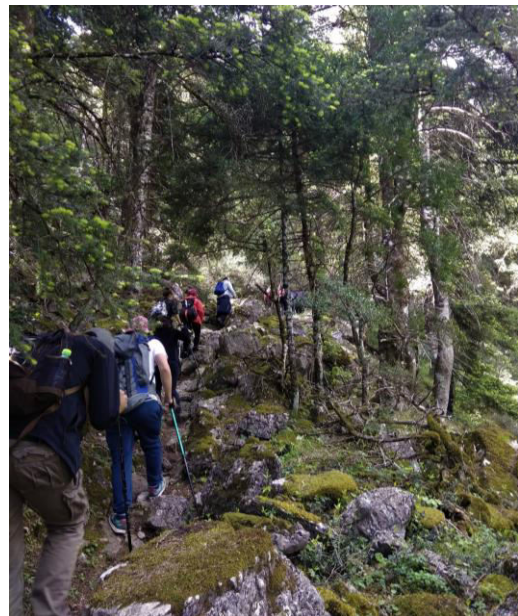
Τον ορεινό όγκο του Παρνασσού, φορτωμένο συχνά με χιόνια, σαν μία συνέχεια του Κιθαιρώνα και του Ελικώνα, είχαμε αρκετές φορές την ευκαιρία να αντικρύσουμε απέναντι, ευρισκόμενοι στη βόρεια πλευρά της Πελοποννήσου, με το Σύλλογό μας.

Το Δυτικό τμήμα του βουνού αυτού (Γερολέκας ή επί το ορθότερο Ιερολέκας), είχαμε επισκεφτεί ως Σύλλογος το προηγούμενο έτος. Έμενε λοιπόν το ανατολικό και πλέον επιβλητικό μέρος του βουνού να δούμε και αυτό έγινε λίγες εβδομάδες

πριν. Σκοπός μας δεν ήταν να ανεβούμε σε κάποια από τις πολλές κορυφές του, αλλά να απολαύσουμε την ορεινή, ανοιξιάτικη φύση και τα πλούσια νερά που το μυθικό αυτό βουνό απλόχερα δίνει στον επισκέπτη. Η κορυφή του άλλωστε, γνωστή ως

Λιάκουρα, από τις υψηλότερες κορυφές στην Ελλάδα (2.457 μ.), δεν προσφέρεται για ημερήσια εκδρομή, ξεκινώντας μάλιστα από χαμηλό υψόμετρο όπως εμείς ξεκινήσαμε από την Τιθορέα (Βελίτσα), σε υψόμετρο 440 μ. Στο χωριό αυτό καταλήγει η ομώνυμη χαράδρα, γνωστή ως χαράδρα της Βελίτσας, την οποία το πρωϊ του Σαββάτου 21 Απριλίου 2018 είχαμε την ευκαιρία να δούμε στην αρχή της πορείας μας για την περιοχή Τσάρες (Σάρες). Το

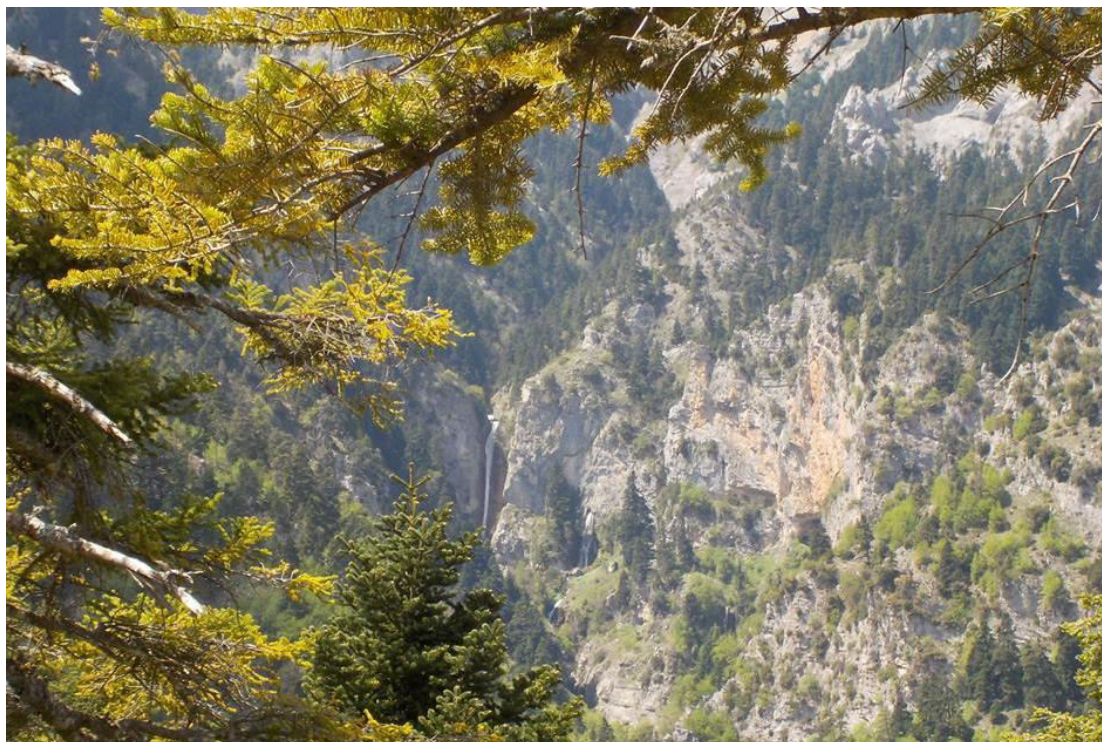
λεωφορείο μας άφησε λίγο έξω από το χωριό και σύντομα ακολουθώντας τότε μονοπάτι τότε χωματόδρομο, ανάμεσα από ολάνθιστους θάμνους και άλλα φυτά,

φτάσαμε στο εκκλησάκι του Αγίου Ιωάννου. Από εκεί με πορεία νοτιοανατολική ακολουθήσαμε σημασμένο μονοπάτι σε πανέμορφο ελατόδασος.

Πορεία ανηφορική, μας έδινε κάπου-κάπου την ευκαιρία να αντικρύσουμε την απέναντι πλευρά της χαράδρας, να δούμε αρχικά τη δυσπρόσιτη σπηλιά του ήρωα της Επανάστασης του 1821, Οδυσσέα Ανδρούτσου, και αργότερα τις άγριες, οδοντωτές κορυφές, που

υψώνονται όλες πάνω από τα 2.300 μ., περιβαλλόμενες από βαθιές κόγχες, των οποίων η πλέον επιβλητική είναι ανατολικά της κορυφής Λικέρι. Το θέαμα των κορυφών αυτών είναι όντως εντυπωσιακό, ιδιαίτερα όταν μετά από ώρες πορείας αντικρίσαμε δύο καταρράκτες, ο ένας ψηλότερα από τον άλλο. Ο δεύτερος, ο

χαμηλότερος καταρράκτης, είναι γνωστός έως «*Τρύπη*» διότι πράγματι το ορμητικό και άφθονο νερό βγαίνει μέσα από μεγάλη οπή κατακόρυφου βράχου.

Ο Παρνασσός παρουσιάζει πλήθος καρστικών φαινομένων λόγω των ασβεστολιθικών πετρωμάτων του όπως επίσης και του φλύσκη, σχηματίζει δε και πολλές δολίνες, κοινώς *κάρκαροι*, που μπορεί να διατηρούν χιόνια ακόμη και το θέρος. Τους κάρκαρους άλλωστε οι κτηνοτρόφοι χρησιμοποιούν από παλιά για τη διατήρηση των γαλακτοκομικών προϊόντων που παρασκευάζουν. Χιόνια που και εμείς παρατηρούσαμε σε πολλά σημεία στις κορυφές, αλλά και στο πάνω μέρος της

χαράδρας όπου σκοπεύαμε να φτάσουμε, στη περιοχή Τσάρες και ιδιαίτερα σε εγκαταλειμμένη στάνη, γνωστή ως «Λιθαρόστρουγκα» όπου και ο πατέρας της Μαρίας Χριστοδούλου, μέλους Ε.ΤΕ.Π. του Εργαστηρίου μας, Δημήτρης Γαζής, χρησιμοποιούσε το καλοκαίρι. Στο σημείο άλλωστε αυτό, έχουμε βρεθεί μαζί της και με ομάδα κατοίκων του χωριού, για να διανυκτερεύσουμε και να θυμηθούμε τις παλιές βουνίσιες δραστηριότητες των κτηνοτρόφων της περιοχής, σε ένα μέρος που πλέον αυτές έχουν πάψει να υπάρχουν, κάτι που δυστυχώς συμβαίνει και σε πολλές ορεινές περιοχές της χώρας μας.

Μετά από 2,5 ώρες πορείας βρισκόμαστε σε ράχη όπου αριστερά μόλις που διακρίνεται το μοναστήρι της Αγίας Μαρίνας στο ομώνυμο χωριό και μετά από μία περίπου ώρα φτάνουμε

σε καταπράσινο ξέφωτο όπου και αποφασίσαμε να σταματήσουμε για να απολαύσουμε το τοπίο που ολόγυρα μας περιβάλλει, αλλά και να για μείνει χρόνος να επισκεφτούμε τα Διπόταμα, τοποθεσία χαμηλά στη χαράδρα.

Στην τοποθεσία αυτή με τη θαυμάσια θέα των γύρω κορυφών παραμείναμε για μία τουλάχιστον ώρα, έχοντας σύμμαχο την ηλιόλουστη ημέρα, σε ένα περιβάλλον

πράγματι ειδυλλιακό. Τέτοιες εικόνες, ο Παρνασσός παρέχει πολλές, δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι το βουνό αυτό έχει συνδεθεί με τους μύθους της Ελληνικής φυλής εξίσου σχεδόν με τον Όλυμπο, τα

Πιέρια Όρη και τον Ελικώνα. Οφείλει δε τις σχέσεις αυτές, ο πολυύμνητος και κατάδρυμος από έλατα Παρνασσός, στην αρχαία Ελληνική Μυθολογία και την Αρχαία και Νεότερη Ελληνική Ιστορία.

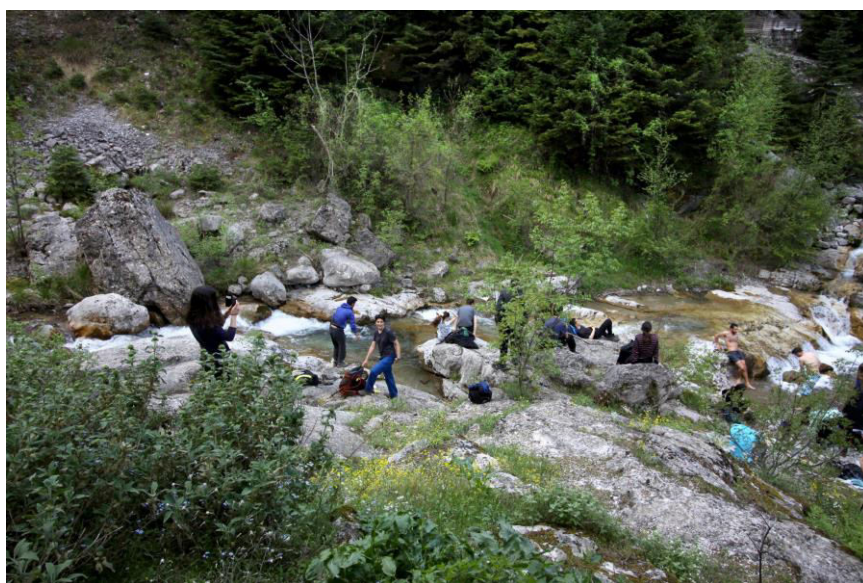
Το όνομα του βουνού προήλθε κατά τους αρχαίους μύθους από τον ήρωα Παρνασσό, ο

ο οποίος έκτισε εκεί πόλη που καταστράφηκε με τον κατακλυσμό του Δευκαλίωνα. Οι κάτοικοι της πόλεως αυτής διέφυγαν τον πνιγμό λόγω των ωρυγμών (ουρλιαχτών) των λύκων. Έτσι άλλωστε η κορυφή του Παρνασσού ονομάστηκε «Λυκώρεια» (σημερινή Λιάκουρα) για απόδοση ευγνωμοσύνης στους λύκους που τους

διέσωσαν. Στην κορυφή αυτή, πολλοί ορειβάτες ανεβαίνουν νωρίς τα χαράματα έτσι ώστε να μπορέσουν να θαυμάσουν το έξοχο πανόραμα το οποίο παρουσιάζεται με την ανατολή του ηλίου. Πράγματι και για το Σύλλογό μας υπάρχει σκέψη διήμερης επίσκεψής μας στο βουνό, να κοιμηθούμε ακριβώς κάτω από την ψηλότερη αυτή κορυφή και να την ανεβούμε, έτσι ώστε να βρεθούμε σε αυτή λίγο πριν ανατείλει ο ήλιος.

Με βαριά καρδιά επιστρέφουμε πλέον από το ίδιο μονοπάτι μέχρις ότου

φτάνουμε πια κοντά στο εκκλησάκι του Αγίου Ιωάννου, από όπου με άλλο μονοπάτι κατηφορίζουμε στο βάθος της χαράδρας, μέχρι την τοποθεσία

Διπόταμα (εκεί συμβάλλουν δύο ρέματα) όπου οι πιο γενναίοι (μήπως και απερίσκεπτοι;) μπήκαν στα ολόκρυα νερά από τα φρεσκολιωμένα χιόνια και στις μικρές βάθρες που εκεί σχηματίζονται. Αναλογιζόμαστε πράγματι ότι η τοποθεσία αυτή και το μπάνιο στα κρυστάλλινα αυτά νερά το καλοκαίρι θα είναι μία απόλαυση.

Αργά πλέον το απόγευμα φτάσαμε στην Τιθορέα, το όμορφο αυτό χωριό, με τα αρχαία τείχη που ακόμη ορθώνονται, χτισμένο κάτω ακριβώς από θεόρατους, κατακόρυφους βράχους και δασωμένη πλαγιά. Η εμπειρία του γεύματος με τα τοπικά εδέσματα (προβατίνα, πίτες με άγρια χόρτα, ντόπιο τυρί) ήταν για πολλούς από τους φοιτητές μας μία πρωτόγνωρη εμπειρία,

κυρίως για όσους πράγματι έχουν συνηθίσει τα τρώνε μόνο τα ευρέως διαδεδομένα και μαζικά παρεχόμενα φαγητά.

Στην Αθήνα επιστρέψαμε πολύ αργά το βράδυ, έμφορτοι με εντυπώσεις και για μια φορά ακόμα κάτω από τις ωραίες μουσικές επιλογές του φίλου, οδηγού μας, Παναγιώτη.

Επιμέλεια κειμένου

Ομότιμος Καθηγητής Ν.Γ. Εμμανουήλ
Δρ Ε.Ν. Πάνου, Ε.ΔΙ.Π.

Φωτογραφίες:

Αγαλόπουλος Νικόλας, Αγγελιουδάκης Θοδωρής, Βούκατα Βαΐα, Λάζαρη Δανάη, Μούντριχα Μαρία, Νικολάου Παναγιώτης, Πάνου Ελένη, Παπαδόπουλος Γρηγόρης, Ρούσσος Ανδρέας, Τσιλιγκιρίδης Θόδωρος, Φαμπρικατζής Άλκης, Χρόνη Στέλλα.